

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТУРИЗЪМ
„АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ“ – ГРАД ЯМБОЛ

Утвър.
Директор. (Цветанка Николова)

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО,

ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

за учебната 2024 - 2025 година

*Програмата е част от Стратегията за развитието на училището и е разработена
съгласно Наредба N013/21.09.2016 г. на министъра на образованието и науката*

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в училищното образование в различни форми. Интегрирано е в учебното съдържание на учебните предмети в рамките на общообразователната подготовка от VIII до XII клас. Възможно е да се преподава интегрирано в часа на класа, в дейностите по интереси, в извънкласни училищни, извънучилищни и междуучилищни дейности, както и при реализиране на общата подкрепа за личностно развитие на учениците.

(1) ДОС за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се определя с наредба.

(2) Държавният образователен стандарт определя (*чл. 1. ал. 1 от Наредба за ГЗЕИО*):

1. същността и целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
2. начините и формите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
3. рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
4. институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

ПРИОРИТЕТИ

1. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

2. Развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

3. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка, с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

4. Усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

ЦЕЛИ

I. ИЗГРАЖДАНЕ НА АВТОНОМНА И АКТИВНА ЛИЧНОСТ

ПОДЦЕЛИ:

1. Да разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, да участва в гражданския, политическия и социалния живот по

- отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
2. Да познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализацията се свят;
 3. Да уважава значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, да признава правото и ценността на различието, да приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
 4. Да осъзнава и цени своята културна идентичност;
 5. Да взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
 6. Да изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
 7. Да взема самостоятелни решения относно своето развитие, да проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
 8. Да носи отговорност за поведението си и да оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
 9. Да подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и да поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
 10. Да познава и спазва нормите за екологична култура и поведение, с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;
 11. Да познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и да проявява готовност за участие в тях;
 12. Да умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, за екологичните и глобалните предизвикателства.

II. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО КАТО АВТОНОМНА, АКТИВНА И САМОРАЗВИВАЩА СЕ ОБЩНОСТ

1. Да възпитава в демократичните ценности;
2. Да насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
3. Да утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
4. Да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
5. Да създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности, в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка;
2. В часа на класа;
3. Чрез ученическото самоуправление;

4. В заниманията по интереси;
5. В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие;
6. Чрез разработване на проекти.

III. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ РИТУАЛИ

- а) Всички официални празници, които се отбелязват в училището да започват с химна на Република България;
- б) На 15 септември и на 30 юни всички ученици, педагогически специалисти и гости посрещат и изпращат училищното знаме, носено от знаменосец и две асистентки, показали добри резултати в образователно- възпитателния процес;
- в) официално раздаване на дипломи и свидетелства на зрелостниците;
- г) награждаване на отличили се ученици и учители;
- д) поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;
- е) честването на национални празници, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището:
 - * 01.11 - честване на Деня на народните будители;
 - * Патронния празник на училището;
 - * Отбелязване на обесването на Васил Левски;
 - * Честване на 03.03 — Националният празник на Република България и ден Освобождението на България;
 - * 09.05 - Ден на Европа;
 - * Тържествено честване на 24.05 — Ден светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност;
 - * Честване на 2-ри юни — Ден на Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на България.

2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ СИМВОЛНИ ДРУГИ ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ

- Училищни символи - знаме и лого на училището; летописна книга.

IV. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

1. Участие в Училищен ученически съвет (УУС) като форма на ученическо самоуправление.
2. Организиране на доброволчески дейности в и извън училище.
3. Поддържане на училищната интернет страница и страница на училището в интернет-платформите Фейсбук, Инстаграм, канал Ютюб, с информация за активното участие на учениците в различни изяви - конкурси, състезания, олимпиади, изложби, проекти и др.
4. Организиране на училищни празници, кампании и събития, съобразно календара на световните, международните, европейските, националните,

общинските, местните, професионалните и културните дати и празници.

4.1. Подкрепящи здравето:

01.12. - Световен ден за борба срещу СПИН- ежегодни мероприятия;

17.05. - Национален ден на спорта — да се отбележи в часовете по ФВС по преценка на преподавателите, провеждане на дискусия с ученици, с представител/и на спорта;

31.05. - Световен Ден без тютюнопушене - беседа /презентации/ в ЧК и тренинг за ученици от експерти от РЗИ-Ямбол.

4.2. Подкрепящи толерантността:

16.11. Международен ден на толерантността — беседи в ЧК, училищно мероприятие със съдействието на МКБППМН;

26.02. Световен ден за борба с тормоза в училище – т. нар. „Ден на розовата фланелка“ – последната сряда на м. февруари – мероприятия с всички ученици, учители и служители на училището.

4.3. Подкрепящи социалната чувствителност:

17.11. - Световен ден в памет на жертвите на катастрофи – мероприятия, свързани с този ден, изготвяне на табло от УУС;

11.01.- Международен ден на думата „Благодаря“ – презентации и клипове от УУС;

22.02.- Международен ден в подкрепа на жертвите на престъпления – кръгла маса с ученици от УУС.

4.4. Подкрепящи правата на човека:

10.12.- Световен ден за човешки права - Беседи в ЧК, дискусия с УУС.

4.5. Подкрепящи опазването на околната среда:

22.03. - Световен ден на водата – табло/рисушки от УУС, поставени на видно място в училище.

5. Участие в клубове и групи по интереси.

6. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията и фасилитиране - разписани в **Плана за работа на педагогическия съветник, за учебната 2024-2025 година**. Целта е осигуряване на подкрепа за личностно развитие /обща и допълнителна/, на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците, в съответствие с индивидуалните образователни и личностни потребности на всеки ученик и в съответствие с разработените стратегии за подкрепа за личностното развитие. Спомагане за успешното преодоляване от учениците на възникнали затруднения и конфликти в училище, в семейството и в обществото.

7. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците, относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по реализирането на училищния живот.

V. ПОДКРЕПА ЗА МУЛТИКУЛТУРНАТА СРЕДА В УЧИЛИЩЕТО

Общи положения

В ПГТ „Алеко Константинов“ – град Ямбол се обучават ученици от различни етноси: български, ромски, турски. На ниво училище, клас и паралелка се организират дейности, свързани с успешното интегриране на ученици от малцинствените групи.

ДЕЙНОСТИ

A) В ЧАСА НА КЛАСА ЧРЕЗ ЗАНИМАНИЯ, ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ:

1. патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
2. толерантност и интеркултурен диалог;
3. защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
4. превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
5. превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха, киберзащита;
6. превенция и противодействие на корупцията;
7. кариерно ориентиране;
8. финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно“;
9. военно обучение и защита на родината;
10. безопасност на движението по пътищата;
11. електронно управление и медийна грамотност.

Таблица за разпределение на темите в часа на класа

№ по ред	Тематично направление	Разпределение на часовете по класове				
		VIII	IX	X	XI	XII
1.	Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4
2.	Толерантността и интеркултурния диалог	1	1	1	1	1
3.	Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“	2	2	2	2	12
4.	Военно обучение и защита на родината	0	5	5	0	0
5.	Защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;	5	5	5	3	3
6.	Превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти	2	2	2	2	2
7.	Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха, киберзащита	2	2	2	2	2
8.	Кариерно ориентиране			1		
9.	Безопасност на движението по пътищата	4	4	4	1	1
10.	Електронно управление и медийна грамотност	0	1	1	4	0
11.	Превенция и противодействие на корупцията	0	1	1	4	0
	Общо часове	20	27	28	23	25

• В таблицата е посочен минималният брой часове за занимания и дейности по посочените тематични области. В зависимост от спецификата на класа, възрастта на учениците и конкретния контекст е възможно и комбиниране на теми и дейности от различни тематични области.

• В остатъка от часове, предвидени за часа на класа, се осъществяват занимания и дейности, свързани с гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, за развитие на класа като общност, за ученическото самоуправление и др..

Б) УЧЕНИЧЕСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Всяка паралелка избира свой ученически съвет, който подпомага дейността на класния ръководител и инициира дейности на ниво клас. Сформира се Училищен ученически съвет (УУС), който работи по устав. УУС се подпомага от педагогическия съветник и директора на училището.

VI. ИНТЕГРИРАНО ПО УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ

ЦЕЛИ:

1. Повишаване на качеството на образованието чрез използване на различни образователни иновации.
2. Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.
3. Създаване на условия за делова и хуманна атмосфера на откритост и гласност, на взаимно доверие при постигане на успехи и неуспехи, трудности и проблеми.

ФОРМИ:

1. В процеса на придобиване на общообразователна подготовка по отделни учебни предмети - биология и здравно образование, история и цивилизация, география и икономика.
2. Интегрирано чрез ориентиране на обучението по общообразователните предмети към придобиване на ключовите компетентности.
3. Чрез добри практики в професионалното обучение на нашите ученици.